

Лариса Масенко

українська мовознавиця

Витяг із есею «ЗАГУБЛЕНИЙ СКАРБ» – передмови до перевидання 1993 року видавництвом «Кобза» «Російсько-українського фразеологічного словника» / упорядники В. Підмогильний та Є. Плужник, 1927 рік

Виступи Б. Антоненка-Давидовича та інших представників української культури в оборону української мови показали, що тоталітарній системі не вдалося здолати опірну силу національного духу, його здатність до відживлення джерел творчої енергії. Українську мову боронила не тільки активна громадянська позиція побратимів В. Підмогильного і Є. Плужника. Її оберігали від розкладової дії офіційних чинників і їхні твори, зокрема ті нечисленні примірники «Фразеології ділової мови», які вдалося врятувати їхнім потаємним шанувальникам. Про це пише Леонід Череватенко у передмові до останнього видання поетичної збірки Євгена Плужника: «багато років пізніше, коли ані В. Підмогильного, ані Є. Плужника не було на світі, ці видання (йдеться про два видання «Фразеології ділової мови» – Л. М.) лежали по установках (з видертою титульною сторінкою) і на стільниці у фахових учителів, письменників. Користувалися ним при складанні ділових паперів, при перекладах, при підготовці до лекцій, але не тільки. Подібної лексикографічної праці ми й досі не маємо»¹. Слова Л. Череватенка засвідчують той високий авторитет, яким користувалася праця В. Підмогильного і Є. Плужника в певних, хоч і вузьких, колах української інтелігенції.

¹ Л. Череватенко. Все, чим душа боліла. – У кн.: Євген Плужник. Поезії. К., 1988. – С. 64–65.